

Bryssel den 30 januari 2026
(OR. en)

5848/26

JAI 124
FRONT 23
RELEX 120
ASILE 11
MIGR 30
CRIMORG 28
COSI 19
ENFOPOL 25
COMIX 29
CH
IS
LI
NO

FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 30 januari 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: COM(2026) 45 final

Ärende: MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
Europeisk strategi för asyl- och migrationshantering

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 45 final.

Bilaga: COM(2026) 45 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.1.2026
COM(2026) 45 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

Europeisk strategi för asyl- och migrationshantering

1. INLEDNING

Det är och förblir en politisk prioritering att uppnå resultat när det gäller migration. Medborgarna förväntar sig en rättvis och bestämd migrations- och asylpolitik som hanterar migrationen på ett effektivt sätt och håller fast vid europeiska värden.

Genom att bygga vidare på de stadiga framsteg som gjorts under de senaste åren går Europeiska unionen nu in i en ny fas. Kommissionen och medlemsstaterna har haft ett nära samarbete för att **minska den olagliga migrationen och förbättra migrationshanteringen**. De kombinerade reformer som införts genom migrations- och asylpakten (*pakten*) i form av en avvägning mellan solidaritet och ansvar, en bestämd migrationsdiplomati och effektivt operativt samarbete inom och utanför unionen visar resultat, särskilt genom att antalet olagliga inresor gradvis har minskat sedan 2023 ⁽¹⁾.

En EU-strategi för att hantera migration är oundgänglig för att infria allmänhetens förväntningar – en strategi som visar att EU kan **förhindra olaglig migration** och stoppa de kriminella smugglarnätverkens verksamhet, **skydda människor** som flyr från krig och förföljelse och **uppmuntra talanger** att komma till EU för att öka konkurrenskraften i vår ekonomi.

De flesta migranter som anländer och vistas olagligt i unionen är inte berättigade till någon form av skydd och har ingen rätt att stanna ⁽²⁾. Vidare är det endast omkring en fjärdedel av dem som inte har rätt att stanna som faktiskt lämnar unionen ⁽³⁾. **Missbruk av ett system** som är utformat för att skydda dem som verkligen behöver det kan **inte tolereras**. Denna dysfunktionella situation har skapat kryphål för bestående olaglig vistelse i unionen – med omfattande konsekvenser i fråga om utbildning, bostäder och lokala tjänster – och därigenom undergrävt allmänhetens förtroende för EU:s förmåga att hantera migration och utforma sin migrationspolitik på grundval av europeiska intressen. Detta påverkar även EU:s förmåga att locka till sig den ytterligare arbetskraft som våra ekonomier och arbetsmarknader har ett akut behov av. Dessutom har unionens migrations- och säkerhetssituation sedan 2021 ytterligare komplicerats av Belarus och Rysslands användning av migration som ett vapen, vilket skapat nya former av hybridhot som använder migration för politiska ändamål.

Av de människor som olagligen reser in i EU gör 90 % detta med hjälp av kriminella grupper och **smugglarnätverk** ⁽⁴⁾ som utsätter människor för livsfara i öknen och på haven, berövar dem deras värdighet i vinstsyfte och kränker grundläggande rättigheter. Smuggling av migranter underblåser kriminella system, vilket skapar sociala spänningar och osäkerhet längs migrationsrutten. Samtidigt som det kan vara legitimt att söka ett bättre liv i Europeiska unionen måste de som inte har rätt till skydd göra det på laglig väg genom att använda lämpliga rättsliga kanaler. Varje smugglingsresa som undviks kan potentiellt rädda liv.

EU står fast vid sitt åtagande att vara ett område som **skyddar människor som flyr från krig och förföljelse**. Enligt unionsrätten och internationell rätt utgör det en skyldighet att ge skydd till dem som behöver det. Europa ger skydd åt ett stort antal flyktingar på sitt

---

⁽¹⁾ De olagliga gränspassagera till EU minskar stadigt och minskade sammantaget med 26 % under 2025, efter en minskning på 38 % under 2024 på alla de viktigaste rutterna till unionen. Ansökningarna om internationellt skydd följer en liknande nedåtgående trend (-21 %).

⁽²⁾ Baserat på uppgifter från Eurostat uppgick andelen godkända ansökningar för 2024 till 51,4 %, medan andelen minskade till strax över 33 % första halvåret 2025 och steg till 42,8 % tredje kvartalet 2025.

⁽³⁾ Årlig asyl- och migrationsrapport (2025), på grundval av uppgifter från Eurostat för perioden 1 juli 2024–30 juni 2025, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:52025DC0795>.

⁽⁴⁾ <https://www.europol.europa.eu/crime-areas/migrant-smuggling>.

territorium och internationellt hjälper EU:s diplomati och ekonomiska stöd till att skydda asylsökande och flyktingar som tagits emot av tredjeländer.

EU:s **stöd till ukrainare** utgör det senaste talande exemplet på en långvarig tradition som utvecklats gradvis över tid. EU:s invånare öppnade sina hem för flyktingar som flydde från det ryska anfällskriget mot Ukraina ⁽⁵⁾, ett krig som utlöste den största tvångsförflyttningen i Europa sedan andra världskriget, med över fyra miljoner fördrivna personer som vistas i unionen. Det utgör fortfarande en prioritering för unionen och medlemsstaterna att ge ukrainare tillfälligt skydd, liksom att när situationen tillåter det stödja dem då de återvänder hem för att hjälpa till att återuppbygga sitt land på grundval av en samordnad och gradvis strategi. Mellan 2015 och 2024 erhöll dessutom omkring 3,9 miljoner asylsökande skyddsstatus i EU, utöver personer som beviljades tillfälligt skydd. Endast under 2024 erhöll omkring 438 000 asylsökande skydd ⁽⁶⁾.

Missbruk av medlemsstaternas asylsystem undergräver emellertid deras **förmåga att ge skydd och adekvat mottagande till behövande** samt att erbjuda **integrationsprogram** till migranter som har rätt att stanna i unionen. Sådant missbruk undergräver dessutom Schengenområdet, eftersom otillåtna sekundära förflyttningar motverkar själva idén om fri rörlighet utan inre gränser. Genom pakten ses det europeiska migrations- och asylsystemet över för att ge mer kontroll över olaglig migration, förenkla reglerna och förfarandena för asyl, stärka motståndskraften och beredskapen och införa särskilda instrument för att hantera eventuella framtida kriser.

Det ligger i EU:s och dess partners gemensamma intresse att förebygga olaglig invandring, skydda människor som flyr från krig och förföljelse och uppmuntra rörlighet för talanger. Samtidigt som unionen fortsätter att sträva efter att förbättra sina system för migrationshantering, utgör ett **gott samarbete med partnerländer utanför EU** nyckeln till framgång. I slutändan är det inte möjligt för något land att på egen hand hantera utmaningarna med detta globala fenomen, och alla partner bör spela sin roll i ett tillvägagångssätt som inbegriper hela rutten. Samtidigt som EU:s migrationspolitik fortsatt grundas på en solid intern ram, bör den inriktas mer på samarbete med partnerländer. Kommissionen kommer i samarbete med medlemsstaterna att fördubbla sina insatser i denna riktning i en Team Europe-strategi.

Unionen utgör fortsatt en **attraktiv destination för turister, studenter, forskare och arbetstagare**, och över 90 % av alla tredjelandsmedborgare anländer till EU på ett lagligt och kontrollerat sätt. Detta har gynnat våra ekonomier och samhällen och format våra kulturer. År 2024 kom 1,7 miljoner människor lagligen till EU för att arbeta och studera ⁽⁷⁾. Den nyligen genomförda digitaliseringen av EU:s gränsförvaltnings- och viseringspolitik förbättrar resenärernas erfarenheter, genom att väntetiderna minskas och förfarandena rationaliseras, samtidigt som de högsta säkerhetsstandarderna bibehålls.

EU är en öppen, globalt sammanlänkad världsdelen med en åldrande och krympande arbetsför befolkning och står i dag inför brist på arbetskraft och kompetens inom många sektorer. För att fortsätta att växa i ekonomiskt hänseende, främja konkurrenskraften och främja ett öppet strategiskt oberoende måste unionen bli en global magnet när det gäller att **locka till sig och behålla talanger**. I detta syfte bör unionen och dess medlemsstater ta itu med de flaskhalsar som bromsar systemen, bland annat i samband med handläggning

---

⁽⁵⁾ ["Temporary protection for persons fleeing Ukraine – monthly statistics" – Statistics Explained – Eurostat.](#)

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#international-protection>. De tre främsta ursprungsländerna är Syrien, Afghanistan och Venezuela.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence_permits_%E2%80%93_statistics_on_authorisations_to_reside_and_work.

av viseringsansökningar och erkännande av kvalifikationer, och utöka det strategiska samarbetet med partner för att underlätta tillträdet till unionen och medlemsstaterna för talanger, främja inresor för studenter, forskare och arbetstagare på alla kompetensnivåer samt maximera den mänskliga potentialen hos alla som redan är här.

Vid ett långsiktigt perspektiv bör även den pågående **tekniska utvecklingen** beaktas, eftersom denna öppnar upp för nya, fortfarande outnyttjade möjligheter till effektivare och säkrare migrationsprocesser. Strategin syftar till att dra nytta av digitalisering och artificiell intelligens (AI) på migrations- och asylområdet för att ge medlemsstaterna moderna, säkra och effektiva verktyg för att förbättra beslutsfattandet och göra det konsekventare och snabbare samt öka säkerheten, samtidigt som tjänsterna förbättras för människor.

Denna strategi har utarbetats i enlighet med förordningen om asyl- och migrationshantering ⁽⁸⁾ med utgångspunkt i de **nationella strategier** som medlemsstaterna har ingett ⁽⁹⁾ i överensstämmelse med den förordningen ⁽¹⁰⁾. Den tar också hänsyn till de synpunkter som Europaparlamentet ⁽¹¹⁾, medlemsstaterna och olika berörda parter har lämnat, inbegripet EU-byråernas expertkunskaper. Strategin har till syfte att skapa en vision för en europeisk migrations- och asylpolitik som stärker EU:s sammanhållning, söker innovativa vägar framåt och säkerställer EU:s regionala och globala roll under de kommande fem åren. Åtgärderna inom ramen för denna strategi bygger på respekt för de grundläggande rättigheterna i överensstämmelse med stadgan och full respekt för våra internationella skyldigheter.

För att uppnå de huvudsakliga målen i denna strategi – att förebygga olaglig migration, skydda behövande och locka talanger till EU – bör unionen eftersträva följande fem prioriteringar:

2. INTENSIFIERAD MIGRATIONS DIPLOMATI

Med utgångspunkt i de konkreta resultat som uppnåtts under de senaste åren krävs det att unionen under de kommande fem åren fokuserar på att fortsätta att förhindra att människor riskerar sina liv genom farliga resor, att **upprätthålla minskningen av antalet olagliga inresor** till EU och att minska trycket på asyl- och migrationssystemen genom att stödja

⁽⁸⁾ Artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁽⁹⁾ Tjugofem medlemsstater har ingett sina nationella strategier till kommissionen. Danmark har inte någon skyldighet att inge en nationell strategi, medan Ungern har uppgett att landet inte kommer att inge någon sådan strategi.

⁽¹⁰⁾ Artikel 7 i förordningen om asyl- och migrationshantering.

⁽¹¹⁾ Utfrågning i utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor den 4 december 2025.

genomförandet av de reformer som införts genom pakten och globalt främja respekten för migranternas och flyktingarnas grundläggande rättigheter.

Det pågående arbetet med ett modernt, rättvist och effektivt system för migrationshantering och asyl måste gå hand i hand med en effektiv **migrationsdiplomati som främjar unionens intressen och håller fast vid europeiska värden**. Detta arbete måste grundas på principen att hanteringen av migrationen utgör ett gemensamt ansvar där alla aktörer längs migrationsrutterna har sin roll. Under de kommande fem åren ska denna princip vara vägledande för unionens åtgärder för att stärka de befintliga övergripande partnerskapen och inleda nya partnerskap med viktiga ursprungsländer och transitländer för migration, samt med de viktigaste värdländerna för flyktingar, bygga upp förtroende med våra partner och främja EU:s roll som central aktör i den globala debatten och ansträngningarna för att hantera migration. Unionen fortsätter att utforma sina förbindelser med tredjeländer i migrationsrelaterade frågor genom att **främja sina värden och intressen** och samarbeta med partner för att hantera de belastningar som migrationen medför på ett ömsesidigt fördelaktigt sätt, eftersom det ligger i vårt gemensamma intresse att samarbeta för att bemöta denna gemensamma utmaning.

Migrationsdiplomatin bör vara **heltäckande**, bidra till att irreguljära avresor förebyggs och kontrolleras bättre, slå sönder nätverk för smuggling av migranter och åtgärda migrationens grundläggande orsaker, tillhandahålla skydd nära ursprungsorten och erbjuda vidarebosättning och andra kompletterande vägar åt människor i behov av skydd. Den bör även säkerställa snabba och effektiva återvändanden och återtaganden av egna medborgare som saknar rätt att stanna i unionen och, å andra sidan, hjälpa till att locka arbetstagare, studenter och forskare med sådana färdigheter och talanger som stöder Europas konkurrenskraft, samtidigt som den bidrar till den ekonomiska utvecklingen i ursprungsländerna.

Dessa **principer återspeglas redan i de partnerskap** som EU har upprättat med tredjeländer under de senaste åren, särskilt med Egypten, Jordanien, Mauretanien och Tunisien. Dessa är också väsentliga för pakten för Medelhavsområdet⁽¹²⁾, som främjar ett partnerskapsbaserat tillvägagångssätt för migration som inbegriper hela rutten, som en del av en övergripande strategi som stärker våra förbindelser med våra partner i det södra grannskapet. Unionen bör fortsätta att främja denna strategi, eftersom den erbjuder ytterligare stabilitet och verkliga möjligheter och säkerställer samarbete avseende effektiv och rättighetsbaserad migrationsstyrning mellan EU och dess partner längs de olika rutterna.

Det är viktigt att EU och dess medlemsstater bedriver en bestämd migrationsdiplomati genom att stärka **kopplingarna till annan politik och använda påtryckningsmedel och incitament**, i överensstämmelse med Europeiska rådets uppmaningar⁽¹³⁾ under de senaste åren. Unionens verktygslåda omfattar viseringspolitiken, med hjälp av mekanismen i artikel 25a i viseringskodexen och upphävandemekanismen för viseringar, samt handeln, genom den nyligen överenskomna översynen av förordningen om det allmänna preferenssystemet, som kommer att möjliggöra ett tillfälligt upphävande av handelsförmånerna vid bristande samarbete kring återtagande. Denna verktygslåda bör även omfatta extern finansiering, såsom kommissionen har föreslagit i förordningen om Europa i världen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034. Den bör kombineras med EU-medlemsstaternas bilaterala verktyg, påtryckningsmedel och incitament som ska mobiliseras till stöd för gemensamma EU-insatser. Kommissionen och den höga

---

(12) Gemensamt meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Pakten för Medelhavsområdet – Ett hav, en pakt, en framtid*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025JC0026>.

(13) Europeiska rådet, 20 mars 2025, slutsatser, punkt 25, EUCO 1/25.

representanten kommer att undersöka eventuella nya incitament och påtryckningsmedel även inom andra politikområden för att främja EU:s intresse och skapa nya möjligheter till internationellt samarbete.

Unionen kommer att fortsätta att aktivt delta i relevanta multilaterala forum för att bygga pålitliga partnerskap och **förbättra den globala migrationsstyrningen**. Här ingår det internationella migrationsforumet inom FN:s globala ramverk för säker, ordnad och reguljär migration som förväntas äga rum i maj 2026, och fortsatt stöd vid genomförandet av den globala flyktingpakten. Unionen kommer även att samarbeta med **Europarådet** för att ta itu med de aktuella utmaningar som olaglig migration och smuggling av migranter medför⁽¹⁴⁾. Kommissionen kommer att medverka vid Europarådets pågående diskussion inom ramen för det initiativ som lanserades under den informella ministerkonferensen den 10 december 2025 om en tillämpning av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna som fullt ut beaktar de båda målen att skydda rättigheter och att garantera säkerhet.

För att hantera de **bakomliggande orsakerna** till den olagliga migrationen kommer unionen och dess medlemsstater att fortsätta att sträva efter att ta itu med den globala fattigdomen och främja ekonomisk utveckling samt fred och säkerhet, särskilt genom att fortsätta att stödja Förenta nationernas system, aktivt engagera sig i pågående reformer, där så är lämpligt, och sträva efter att tillhandahålla det stöd som behövs mot bakgrund av aldrig tidigare skådade resursbrister, i överensstämmelse med EU:s intressen.

Tillvägagångssätt som inbegriper hela rutten och fördjupat samarbete med EU:s grannskap

Kommissionen kommer att fortsätta att främja ett **tillvägagångssätt som inbegriper hela rutten** för att hantera de mångfasetterade utmaningarna med migrationsströmmar som både omfattar ekonomiska migranter och personer som söker skydd, och hjälpa tredjeländer att stärka sina migrations-, gränsförvaltnings-, asyl- och återvändandesystem, bland annat för att bygga upp deras kapacitet att tillhandahålla lämpliga mottagnings- och skyddslösningar för asylsökande och flyktingar, främst med fokus på länder nära migranternas ursprungsor. Åtgärderna kommer att vara skräddarsydda för varje sammanhang och kan omfatta allt från insatser för att motverka smuggling av migranter och människohandel, gränsförvaltning, registrering, tillhandahållande av skydd och stärkande av system för tillhandahållande av tjänster som omfattar värdsamhällen samt hantering av lagliga migrationsvägar och säkerställande av ett snabbt, säkert och värdigt återvändande och återtagande samt hållbar återanpassning.

Ett fortsatt nära samarbete med internationella organisationer, såsom FN:s flyktingkommissariat (UNHCR), Internationella organisationen för migration (IOM) och andra relevanta internationella statliga organisationer, kommer att vara avgörande för att stödja ett tillvägagångssätt som inbegriper hela rutten för att tillgodose behoven när det gäller EU:s ökade internationella engagemang. Kommissionen strävar efter att stödja innovativa sätt att främja säkra platser för att skydda asylsökande och flyktingar närmare deras ursprungsländer, att hjälpa till att förhindra farliga resor som orsakar dödsfall längs rutterna och att stödja program för frivilligt återvändande och återanpassning från tredjeländer till ursprungsländer. Tillvägagångssättet som inbegriper hela rutten skulle kunna omfatta möjligheten att inrätta eller stärka befintliga⁽¹⁵⁾ **multifunktionella**

⁽¹⁴⁾ ”Migration challenges: Council of Europe ministers call for political declaration on rights” – Portal.

⁽¹⁵⁾ Till exempel inom ramen för programmet för migrationsskydd, återvändande och återanpassning för Afrika söder om Sahara, https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mprp-ssa_sv.

centrum längs de huvudsakliga migrationsrutterna, i samförstånd med det berörda tredjelandet och i samarbete med internationella organisationer.

EU:s kandidatländer och potentiella kandidater bör också spela en roll i migrationshanteringen. För en anslutning till unionen är inrättandet av effektiva asyl- och migrationshanteringssystem samt en migrations-, viserings- och gränsförvaltningspolitik i linje med EU:s en nödvändig förutsättning. EU bör särskilt bibehålla ett djupgående samarbete och stödja **utvidgningspartnerna** med fokus på att stärka gränsförvaltningen, bekämpa migrantsmuggling och människohandel, stödja anpassningen till EU:s regelverk om migrations-, asyl- och viseringspolitik och förbättra återtagande och återvändande. Europeiska unionens asylbyrå (EUAA), Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) och Europol kommer att fortsätta att stödja och samarbeta med partner. EU:s handlingsplan för västra Balkan har redan bidragit till en betydande minskning av olagliga gränspassager längs västra Balkanrutten, och samarbetet bör fortsätta inom detta ramverk.

Förhindra farliga resor och rädda liv

Smuggling av migranter är ett avskyvärt, ofta transnationellt, brott där människor utnyttjas och deras liv och värdighet äventyras, antingen för ekonomisk vinning i regi av kriminella nätverk eller av statliga aktörer som vill undergräva unionens säkerhet. Denna smuggling undergräver vårt migrationshanteringssystem och äventyrar skyddet av våra yttre gränser. Vem som kommer till unionen och under vilka omständigheter måste avgöras av EU och dess medlemsstater och inte av kriminella organisationer.

För att störa smugglarnas affärsmodell samt förhindra irreguljära avresor och förlust av människoliv måste EU fortsätta sina ansträngningar för att stärka den kapacitet våra partner har när det gäller att **kontrollera gränserna och hantera gränsförvaltningen vid in- och utresa** samt att använda sin sök- och räddningskapacitet för att minimera incidenter och skydda människor mot allvarliga risker. Ju tidigare insatser som görs längs rutten, desto större är chanserna att incidenter och dödsfall förhindras. Aktuella EU-initiativ har medfört ett mer effektivt förebyggande av farliga resor.

För att reagera effektivt måste EU även sträva efter att stärka det internationella samarbetet, göra den **globala alliansen mot smuggling av migranter** till en robust och långsiktig samsamarbetsram som för samman berörda parter för att förhindra smuggling av migranter, bemöta den och skapa säkra alternativ till olaglig invandring.

Med utgångspunkt i de första två åren sedan förverkligandet av den globala alliansen banade den andra internationella konferensen om den globala alliansen den 10 december 2025 väg för ett **strukturerat samarbete** som motsvarar unionens högre ambitioner. Partner som stödde den gemensamma förklaringen ⁽¹⁶⁾ åtog sig att följa en uppsättning gemensamma principer och åtaganden samt åtog sig ansvar för att stärka det internationella samarbetet för att gemensamt och globalt bekämpa smuggling av migranter genom ett tillvägagångssätt som inbegriper hela rutten och i en anda av delat ansvar. Årliga möten för högre tjänstemän kommer att driva på uppföljningsarbetet med att genomföra prioriteringarna och främja ökad samstämmighet och gemensam planering, medan ett varaktigt politiskt ledarskap kommer att säkerställas genom ministerkonferenserna. Detta kommer att öka samordningen och öka effekterna av olika regionala och tematiska initiativ (t.ex. Budapest-, Khartoum-, Niamey-, Prag- och Rabatprocesserna, Eurofront och El Pacto med Latinamerika och Karibien) samt G7 och det arbete som utförs av UNODC och Europarådet), i syfte att ytterligare rationalisera insatserna och främja synergier.

---

(16) https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/54b4208d-d928-4177-aac3-c70c4f6b2745_en?filename=Global%20Alliance%20Joint%20Declaration_final.pdf.

Smugglarnätverk missbrukar digitala plattformar, kryptotillgångar och annan teknik för att främja sin olagliga verksamhet, underlätta sina operationer och dölja olagliga vinster. En av prioriteringarna för den globala alliansen kommer att vara att motverka ”**digital smuggling**” och intensiviera samarbetet med digitala plattformar och teknikleverantörer. Samtidigt behöver vi utnyttja tekniken till vår fördel genom att förse brottsbekämpande myndigheter med nya verktyg och ny teknik, inbegripet AI-baserad analyskapacitet, för att behandla och koppla samman stora dataset och därigenom göra det möjligt för brottsbekämpande myndigheter att alltid ligga ett steg före smugglarna. I detta syfte kommer Europol, som nyligen förstärktes med ett centrum mot migrantsmuggling⁽¹⁷⁾, att stärka sin operativa verksamhet i kampen mot de spår som migrantsmugglare efterlämnar på nätet. Kommissionen kommer även att fördjupa sitt strategiska partnerskap med FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC) för att ta itu med migrantsmugglingens onlinedimension och störa olagliga finansiella flöden genom följ pengarna-principen. Detta kräver en användning av finansiella upplysningar och säkert informationsutbyte för att identifiera kriminella aktörer på alla nivåer. Dessutom kan den senaste tekniken inom digital identifiering och betrodda tjänster underlätta tillämpningen av nya åtgärder för att bekämpa bedrägerier och identitetsstöld samt stödja digitalisering och automatisering av gränskontroller.

Användningen av **kommersiella transportmedel**, framför allt flyg, utgör nu ett etablerat tillvägagångssätt för smugglingsnätverk som för migranter till tredjeländer som ligger nära eller gränsar till EU, varifrån migranterna sedan försöker ta sig in olagligt i EU. Med utgångspunkt i de framgångsrika resultat som uppnåtts med hjälp av en verktygslåda⁽¹⁸⁾ för att hantera sådana tillvägagångssätt kommer EU att samarbeta med viktiga intressenter om uppföljningen av Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) arbetsdokument⁽¹⁹⁾, i syfte att utveckla gemensamma strategier och undersöka gemensamma åtgärder som kan godkännas av viktiga partnerländer och berörda parter inom luftfartssektorn, även inom ramen för Icao.

Som en del av insatserna för att förse länder längs migrationsrutterna med de verktyg som krävs för att hantera migration och bekämpa smuggling av migranter kommer EU att hjälpa sina partner att bygga upp den kapacitet som krävs för att **stärka de rättsliga och brottsbekämpande åtgärderna** och upprätta stabila samsarbetskanaler, bland annat genom gemensamma utredningsgrupper. Dessa insatser ska syfta till att säkerställa effektivare upptäckt, utredning och lagföring av smugglingsnätverk. Detta bör i slutändan leda till ett större antal framgångsrika åtal och meningsfulla sanktioner, vilket gör att smuggling av migranter blir en mer riskfylld och komplex samt mindre lönsam brottslig verksamhet. EU bör kunna förlita sig på ett nätverk av partner som samarbetar för att motverka smuggling av migranter längs rutterna, för att få underrättelser i realtid och information om migrationsflöden, vilket hjälper länderna längs rutterna att vara förberedda. Kommissionen kommer i samarbete med medlemsstaterna att samarbeta med Interpol, Europol, Eurojust, Frontex och viktiga internationella organisationer, samt även erhålla stöd från det europeiska nätverket av sambandsmän för invandring.

En allvarlig utmaning i samband med smuggling av migranter är att de brottslingar som organiserar och genomför denna verksamhet ofta är bosatta utanför EU och därför utom räckhåll för medlemsstaterna. Parallellt med det förslag som Europaparlamentet och rådet

---

⁽¹⁷⁾ [IP_25_2229_EN.pdf](#).

⁽¹⁸⁾ ”Toolbox addressing the use of commercial means of transport to facilitate irregular migration to the EU”, https://home-affairs.ec.europa.eu/toolbox-addressing-use-commercial-means-transport-facilitate-irregular-migration-eu_sv.

⁽¹⁹⁾ https://www.icao.int/sites/default/files/Meetings/a42/Documents/WP/wp_449_en.pdf.

diskuterar om att stärka EU:s rättsliga ram för att förebygga hjälp till olaglig migration⁽²⁰⁾ håller EU på att utveckla ett **nytt sanktionssystem** som är riktat mot migrantsmugglare och människohandlare, särskilt stora kriminella aktörer, i syfte att frysa deras tillgångar, beröva dem vinster och begränsa deras förmåga att komma in i EU, i full komplementaritet med straffrättsliga åtgärder.

EU:s **strategiska och övergripande partnerskap** med Egypten, Jordanien och Tunisien, och migrationspartnerskapet med Mauretanien, samt ett ökat samarbete med viktiga partner, däribland Libanon, Marocko, Senegal och Turkiet, har bidragit till en betydande minskning av antalet olagliga gränspassager längs östra och centrala Medelhavsrutterna och Atlantrutten⁽²¹⁾. Kommissionen utvecklar även sitt stöd till Libyen när det gäller sök- och räddningskapacitet och åtgärder som hänför sig till skydd, humanitärt återvändande och evakueringar, i överensstämmelse med internationell rätt och respekten för mänskliga rättigheter. Kommissionen kommer i samarbete med alla berörda parter att fortsätta att samarbeta med tredjeländer för att stärka sök- och räddningsinsatserna, bekämpa smuggling av migranter och människohandel, skydda fördrivna personer och förbättra samarbetet i fråga om återvändande och återtagande från EU och andra tredjeländer, samtidigt som full respekt för grundläggande rättigheter och internationella skyldigheter säkerställs.

Mot bakgrund av det ökande antalet migranter som smugglas över **Engelska kanalen** från Frankrike till Förenade kungariket krävs kraftfulla insatser för att hantera olaglig migration och bekämpa organiserad brottslighet, samtidigt som EU gör sitt yttersta för att förhindra ytterligare dödsfall till havs. För att följa upp det gemensamma uttalandet från toppmötet mellan EU:s och Förenade kungarikets ledare i maj 2025 och inom ramen för den globala alliansen mot smuggling av migranter ökar EU samarbetet med Förenade kungariket. I detta sammanhang är det pilotprojekt som Frankrike och Förenade kungariket enats om, vilket stöds av kommissionen, användbart för att motverka dessa farliga resor och hantera denna problematiska situation vid EU:s yttre gräns.

Hjälpa partnerländerna att stärka sina asyl- och skyddssystem

I slutet av juni 2025 hade över 117 miljoner människor över hela världen **tvångsförflyttats**⁽²²⁾. Denna siffra har nästan fördubblats under det senaste årtiondet, vilket återspeglar nästan ett årtionde med årliga ökningar. Två tredjedelar av dessa människor stannar i grannområden och tas ofta emot av låg- och medelinkomstländer. Det gynnar fördrivna personer och flyktingar att stanna kvar i regionen där effektivt skydd beviljas, eftersom det minskar riskerna med farliga resor och därmed sammanhängande mänskligt lidande och hjälper staterna att hantera migrationsproblemen i överensstämmelse med internationella skyldigheter.

Med utgångspunkt i de resultat som uppnåtts inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, fortsätter kommissionen att stödja program för att stärka de nationella asylsystemen, ramarna för mottagande och skydd samt migrationshanteringen i tredjeländer. Stöd kommer att tillhandahållas för rättsliga och institutionella reformer och kapacitetsuppbyggnad för system för fastställande, registrering och dokumentation av flyktingstatus i flera

---

⁽²⁰⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av minimiregler för att förebygga och motverka hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse i unionen samt om ersättande av rådets direktiv 2002/90/EG och rådets rambeslut 2002/946/RIF: [EUR-Lex - 52023PC0755 - SV - EUR-Lex](#).

⁽²¹⁾ Den årliga asyl- och migrationsrapporten (2025), baserad på uppgifter från Frontex, mellan den 1 juli 2024 och den 30 juni 2025. Ankomsterna längs centrala Medelhavsrutten, Atlantrutten och östra Medelhavsrutten minskade med 40 %, 25 % respektive 11 % jämfört med den föregående rapporteringsperioden.

⁽²²⁾ UNHCR – ”Refugee Data Finder – Key Indicators”, <https://www.unhcr.org/refugee-statistics>.

partnerländer. Detta arbete kommer dessutom att vara kopplat till regionala dialoger och partnerskap med viktiga ursprungs- och transitländer. Dessutom kommer kommissionen att fortsätta att tillhandahålla skyddstjänster och hållbara lösningar för tvångsflyttade personer.

Främja vägar till skydd

Öppnandet av lagliga vägar för att skydda människor i behov av skydd utgör ett konkret bevis på att EU tar sitt globala ansvar. Samtidigt främjar lagliga vägar målet att hantera ankomster på ett ordnat och säkert sätt och göra smugglare och farliga resor överflödiga. Det utgör även ett strategiskt verktyg som kan stärka EU:s samarbete med partnerländer, som en del av ett helhetsinriktat, heltäckande tillvägagångssätt för migrationshantering som inbegriper hela rutten. Sådana vägar bidrar till att minska trycket på dessa partner, främjar kapacitet att förbättra deras mottagningsvillkor och villkoren för internationellt skydd och kompletterar vår politik för att förhindra farliga vidare förflyttningar från ursprungsländerna. Detta bör därför ingå i den bredare samarbetsramen med partnerländerna. EU bör därför öka sina ambitioner när det gäller **vidarebosättning och inresa av humanitära skäl**, som en integrerad del av sin verktygslåda för migrationsdiplomati.

De överbelastade nationella mottagningssystemen, liksom andra betydande politiska och ekonomiska faktorer, har lett till en minskning av de platser som EU:s medlemsstater kan erbjuda för perioden 2026–2027 i unionsplanen för vidarebosättning och inresa av humanitära skäl⁽²³⁾. Den effektivare hantering av migrationen som genomförandet av pakten medför bör emellertid skapa förutsättningar för mer **ambitiösa planer för vidarebosättning och inresa av humanitära skäl** under de kommande åren.

Stöd till återvändanden från tredjeländer

Sedan 2016 har EU kraftigt ökat sitt stöd till **hållbart frivilligt återvändande från transitländer** till migranternas ursprungsländer. Detta har hjälpt tredjeländer att minska trycket på sina system och minska antalet olagliga inresor till EU. Det har även erbjudit en möjlighet för strandsatta migranter som saknar möjlighet till skydd samt medel för att återvända själva och skyddar dem från att utnyttjas av smugglare. Det ekonomiska stödet enligt den nuvarande fleråriga budgetramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen uppgår hittills (2021–2025) till över en miljard euro, för att stödja återvändande från tredjeländer och återanpassning, samt för att bygga upp tredjeländers egenansvar och kapacitet att hantera återanpassning genom nationella vidareslussningsmekanismer, i Nordafrika, Afrika söder om Sahara och i Asien. Ett av de viktigaste programmen för att stödja återvändande och återanpassning av tredjelandsmedborgare är programmet för skydd, återvändande och återanpassning av migranter. Det bidrar till skyddet av utsatta och strandsatta migranter, bland annat genom stöd till frivilligt återvändande från Nordafrika och Sahel, och hållbar återintegrering av dem i Afrika söder om Sahara. Programmet har stött återvändande av över 127 500 personer och återintegrering av över 106 600 personer mellan december 2022 och november 2025. Programmet har i både norra Afrika och Afrika söder om Sahara, inom ramen för det nuvarande instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, sammantaget hittills erhållit över 650 miljoner euro, av det totala belopp på en miljard euro som anslagits för återvändande och

---

⁽²³⁾ Rådets beslut (EU) 2025/702 av den 17 mars 2025 om bemyndigande för Europeiska kommissionen att på unionens vägnar delta i förhandlingar om ett internationellt instrument om inrättande av en internationell skadeståndskommision för Ukraina, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/702/oj>.

återanpassning inom ramen för Europa i världen mellan 2021 och 2025 ⁽²⁴⁾. Stödandet av frivilliga återvändanden till Afrika söder om Sahara och andra viktiga ursprungsländer samt insatser för att utveckla nationella återanpassningssystem kommer fortsatt att utgöra viktiga delar av EU:s migrationsdiplomati.

Kommissionen kommer att **ytterligare främja stöd till frivilligt återvändande och återanpassning från tredjeländer** inom ramen för sitt strategiska samarbete med tredjeländer, i samarbete med medlemsstaterna och de berörda tredjeländerna, och med stöd av Frontex EU-program för återanpassning och internationella aktörer såsom IOM. Åtgärder för att stärka frivilliga återvändanden från tredjeländer går hand i hand med insatser för att stärka återvändande och återtagande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU (se avsnitt 5).

3. STARKA EU-GRÄNSER FÖR ATT ÖKA KONTROLLEN OCH SÄKERHETEN

En viktig del av en integrerad och övergripande strategi för migrationshantering är att säkerställa **integriteten för unionens yttre gränser och Schengenområdet** som ett område utan inre gränskontroller.

För att uppnå detta måste unionen upprätthålla starka yttre gränser som kan garantera säkerhet och ordning, säkerställa en **effektiv kontroll av vem som reser in i** ⁽²⁵⁾ och vistas lagligt i unionen, samtidigt som olagliga inresor och vistelser förhindras. Tillsammans med en robust rättslig ram som förhindrar missbruk och otillåtna sekundära förflyttningar inom EU genom pakten bör det effektiva skyddet av EU:s yttre gränser även förbättra situationen vid EU:s inre gränser, underlätta Schengenområdets funktion och stärka det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna.

Samtidigt uppkommer ständigt nya problem vid gränserna som påverkar unionens och dess medlemsstaters säkerhet och territoriella integritet. Sedan 2021 har hybridhoten i samband med Rysslands och Belarus **instrumentalisering av migranter och användning av migration som vapen** intensifierats ytterligare mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Unionen kan inte tillåta fientliga aktörer att missbruka dess värden och principer, inbegripet rätten till asyl, och undergräva dess demokratier. Som en del av dess motåtgärder, inbegripet diplomatiska kontakter och lagstiftningsarbete, utfärdade kommissionen 2024 ett meddelande ⁽²⁶⁾ för att hjälpa EU-medlemsstaterna att motverka hybridhot i form av användning av migration som ett vapen och för att stärka säkerheten vid EU:s yttre gränser och tillhandahålla finansiering för att stärka gränsövervakningskapaciteten. Under de kommande fem åren måste unionen fortsatt vara väl förberedd på att ta itu med nya utmaningar eller hot.

Unionen planerar att vidareutveckla en robust och effektiv **europaisk integrerad gränsförvaltning** och ska presentera den andra strategin för en sådan gränsförvaltning 2028, med stöd av den senaste informationstekniken och infrastrukturen, och med Frontex och eu-Lisa som operativa redskap. Genom den planerade översynen av Frontexförordningen 2026 ska det undersökas hur byråns mandat på gränsskyddsområdet

---

⁽²⁴⁾ Programmet för skydd, återvändande och återanpassning av migranter för Afrika söder om Sahara – internationella partnerskap, https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mpr-r-ssa_sv.

⁽²⁵⁾ Den underliggande regel som fastställs i kodexen om Schengengränserna (artikel 5.3) är att de yttre gränserna endast bör passeras vid gränsövergångsställen, annars föreligger det en risk för sanktioner.

⁽²⁶⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om motverkande av hybridhot från användning av migration som vapen och om förstärkning av säkerheten vid EU:s yttre gränser, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0570>.

kan stärkas ytterligare och hur dess stående styrka kan stärkas, för att utöka dess närvaro och stärka dess operativa stöd till medlemsstaterna och tredjeländer.

En effektivare kontroll av tillträdet till EU:s territorium och Schengenområdet

Genom det gradvisa införandet av **in- och utresesystemet** som inleddes i oktober 2025 håller EU på att ta i drift världens mest avancerade digitala gränsförvaltningssystem. In- och utresesystemet omvandlar gränskontrollen genom att förbättra förmågan att övervaka inresor till och utresor från EU samt vem som överskrider den tillåtna vistelsen liksom informationsflödet mellan system och myndigheter, vilket säkerställer en effektivare och mer ändamålsenlig hantering av framväxande migrations- och säkerhetsproblem.

Som ett nästa steg fokuserar unionen på att lansera den nya databasen för migrationshantering (Eurodac) senast i mitten av 2026, samt EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) senast i slutet av 2026. En fullständig **interoperabilitet** mellan alla system, inbegripet informationssystemet för viseringar (VIS), är planerad för de kommande åren.

För att genomföra denna digitala omställning kommer **eu-Lisa**, EU:s byrå för förvaltning av stora it-system, att förbli central. I förslaget till flerårig budgetram föreskrivs en betydande ökning av dess resurser för att ge byrån de medel som krävs för att utveckla och ta i drift alla komponenter i de stora it-system som ingår i dess ansvarsområde.

Som en del av genomförandet av pakten kommer medlemsstaterna från och med mitten av 2026 dessutom att införa **screening av tredjelandsmedborgare som anländer till EU utan att uppfylla villkoren för inresa** till Schengenområdet. Därigenom säkerställs att personer som anländer olagligt till EU:s yttre gränser genomgår identitets-, säkerhets-, hälso- och sårbarhetskontroller och hänvisas till det lämpliga förfarandet. I detta avseende kommer den stora översynen av **Eurodac**, EU:s centrala biometriska databas, i mitten av 2026 att ge myndigheterna ett it-system för migrationshantering så att de heltäckande och digitalt kan övervaka, hantera och kontrollera asyl och migration i EU. De **nya obligatoriska gränsförfarandena för asyl och återvändande** kommer att stärka kontrollen över våra gränser, öka vår förmåga att förhindra olaglig inresa och göra våra asyl- och återvändandesystem mer effektiva. Sökande som sannolikt inte kommer att få skydd i EU, som anses utgöra en risk för EU:s inre säkerhet eller som vilseleder myndigheterna kommer inte att tillåtas att resa in i unionen och kommer att genomgå ett snabbt förfarande vid gränsen. Under screeningen och gränsförfarandet för asyl kommer respekten för de grundläggande rättigheterna, inbegripet barnets rättigheter, att övervakas genom nationella oberoende övervakningsmekanismer.

Utnyttja teknik för unionens gränsförvaltning och gränsskydd

Under de kommande fem åren kommer unionen att fortsätta att bygga upp sin **underrättelsestyrda kapacitet** för att skydda sina yttre gränser och säkerställa en övergripande situationsmedvetenhet och lämplig insatsförmåga. I detta syfte tillhandahåller Eurosur redan den senaste övervakningstekniken och förbättrar unionens förmåga att övervaka och kontrollera Schengenområdets gemensamma yttre gränser genom utbyte av information om olaglig migration och gränsöverskridande brottslighet i närapå realtid. Ytterligare förbättringar av Eurosurs funktion samt användningen av modern teknik för gränsövervakning, inbegripet taktisk användning av drönare och kapacitet för drönarbekämpning, kommer att vara avgörande. Kommissionen kommer att bedöma hur Frontex skulle kunna hjälpa medlemsstaterna att förvärva sådan utrustning och tillhandahålla nödvändig utbildning. Dessutom kommer den gemensamma miljön för informationsutbyte (CISE), som möjliggör strukturerat och säkert informationsutbyte mellan EU:s sjöfartsmyndigheter, att fortsätta att spela en roll för att öka medvetenheten om sjöfartsverksamhet och stödja insatser mot olaglig migration.

Nya initiativ kommer att ytterligare driva på **digitaliseringen av EU:s gränsförvaltning** och underlätta inresa för resenärer med ärligt uppsåt. Den digitalisering av viseringsförfaranden som man kom överens om i juni 2023 och som ska genomföras senast 2030, kommer att göra det lättare för resenärer att ansöka om Schengenviseringar och för nationella myndigheter att behandla ansökningarna snabbare. Samtidigt kommer den föreslagna digitaliseringen av resehandlingar⁽²⁷⁾, när den väl har antagits av Europaparlamentet och rådet, inbegripet genom utnyttjande av den europeiska digitala identitetsplånboken, att ytterligare bekräfta EU:s ställning som global ledare när det gäller säker, effektiv och resenärsvänlig gränsförvaltning. Kommissionen kommer även att föreslå uppdaterade EU-regler om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare för att hantera säkerhetsbrister och andra problem⁽²⁸⁾.

Införandet av **ny teknik**, inbegripet tillförlitliga och människocentrerade AI-verktyg, bör prioriteras både på unionsnivå och på nationell nivå, för att förutse utvecklingen samt stärka beredskapen och motståndskraften vid EU:s yttre gränser. Detta omfattar modeller för att underlätta identifieringen av tillgångar eller fartyg med irreguljära inslag, vilket gör att det krävs ytterligare kontroller eller utredningar (t.ex. i samband med nödsituationer eller irreguljär verksamhet). Detta kommer att bidra till att stödja insatser för att bekämpa smuggling eller sök- och räddningsåtgärder, förbättra identifieringen av föremål som fordon eller fartyg, snabbt analysera stora datavolymer av olika slag och genomföra biometrisk igenkänning som används för säkra och tillförlitliga kontroller och underlättande av resor samt bekämpning av identitetsstöld. Många av dessa verktyg håller på att utvecklas och denna utveckling kommer att fortsätta med hjälp av kommissionens forsknings- och utvecklingsprogram⁽²⁹⁾ för att utveckla dem baserat på europeiska lösningar.

Kommissionen kommer att **utnyttja AI** för att analysera uppgifter och utvecklingen vid de yttre gränserna, vilket hjälper myndigheterna att utbyta information genom mer avancerade verktyg och förutse och reagera på utveckling och risker, i överensstämmelse med EU:s AI-förordning⁽³⁰⁾. Kommissionen ska tillsammans med Frontex, eu-Lisa och medlemsstaterna utveckla, testa och vid behov stödja införandet av AI-stödda verktyg för riskanalys, situationsmedvetenhet och identitetshantering vid de yttre gränserna. Frontex kommer inom ramen för den europeiska integrerade gränsförvaltningens forsknings- och innovationsdel i Frontexförordningen⁽³¹⁾ att använda sina forsknings- och innovationsuppgifter för att planera och genomföra pilotprojekt, testa och validera tekniska lösningar i operativa sammanhang och dela resultat, vägledning och tillhörande utbildning med nationella myndigheter. EU kommer även att för migration och gränsförvaltning

---

⁽²⁷⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en applikation för elektronisk inlämning av reseuppgifter (EU:s digitala reseapplikation) och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/399 och (EU) 2018/1726 samt rådets förordning (EG) nr 2252/2004 vad gäller användningen av digitala resehandlingar, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:52024PC0670>.

⁽²⁸⁾ Problem som påverkar medlemsstaterna omfattar plötsliga öknings av migrationsflödena (vilket innebär att ett stort antal kort måste utfärdas på kort tid, samt höga kostnader), fluktuationer i de globala leveranskedjorna för tillverkningen av tomma kort och brist på vissa komponenter som behövs för tillverkningen. Dessa problem blev tydliga under covid-19-pandemin och efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

⁽²⁹⁾ *Study on strengthening EU-funded security research and innovation – 20 years of EU-Funded Civil Security Research and Innovation* – slutrapport, <https://data.europa.eu/doi/10.2837/0004501>.

⁽³⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens) (Text av betydelse för EES), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

⁽³¹⁾ Särskilt i överensstämmelse med artiklarna 10.1 x och 66 i Frontexförordningen.

utveckla en oberoende europeisk kapacitet för automatiska system för identitetsigenkänning, med utgångspunkt i de befintliga stora it-systemen inom detta område. Alla AI-komponenter i sådana system kommer att utvecklas och införas i överensstämmelse med relevanta EU-regler, samtidigt som syftet är att minska det strategiska beroendet av leverantörer utanför EU.

4. ETT BESTÄMT, RÄTTVIST OCH ANPASSNINGSBART ASYL- OCH MIGRATIONSSYSTEM

Migrations- och asylpakten är en viktig reform som skapar en stabil rättslig grund för ett rättvist och mer effektivt sätt att hantera migration. Den innehåller en övergripande strategi som syftar till att stärka EU:s politik för asyl, migration och gränsförvaltning. Genom pakten fastställs snabba och effektiva asyloffaranden, med kraftfulla skyddsåtgärder för sökande, vilket innebär att processerna inom unionen och vid dess yttre gränser förbättras. Med hjälp av pakten inrättar EU ett effektivt system för solidaritet och ansvar för att gemensamt hantera migration, där ingen medlemsstat lämnas ensam under tryck. Ett rättvist och välhanterat system som skyddar mot övergrepp, skyddar barn, utsatta personer och enskilda personers grundläggande rättigheter och gör det möjligt för unionen att möta de utmaningar som finns inom migrations- och asylområdet.

De kommande fem åren kommer därför att kräva fortsatt fokus på **genomförandet** av pakten. Genomförandet i medlemsstaterna är nu på god väg och med hänsyn till reformernas omfattning kommer de kommande åren att vara avgörande för att konsolidera de nya asyl- och migrationshanteringssystemen i hela unionen, med samtidigt beaktande av rättspraxis från Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Pakten utgör även **den nödvändiga grunden som vi kan bygga vidare på**. Kommissionen kommer att undersöka åtgärder för att införa innovativa aspekter, stärka den operativa samordningen och till fullo utnyttja de möjligheter som den nya rättsliga ramen tillhandahåller för att göra asyloffarandena mer effektiva och hållbara. Detta arbete kommer att bygga på behovet av att unionens politik fortsatt är flexibel och anpassningsbar och att man kan förutse var förbättringar och kompletterande initiativ är nödvändiga.

Det krävs ett **myndighetsövergripande tillvägagångssätt** och en samordnad insats mellan olika myndigheter och byråer, både på unionsnivå och i medlemsstaterna. Detta borde säkerställa samarbete mellan de olika organen samt främja ömsesidigt stödande och konsekvent genomförande av politiken inom alla sektorer och förvaltningsnivåer, inbegripet regionala och lokala sådana.

För att det övergripande migrations- och asylsystemet ska fungera väl krävs det att **rättsväsendet** erhåller tillräckliga resurser samt utbildning om reformerna. Det kommer att vara särskilt viktigt med smidig samordning mellan den administrativa behandlingen av asylansökningar och rättsväsendet. Genom att integrera administrativa strukturer, system för rättslig tillsyn och kommunikationskanaler på lämpligt sätt kan de administrativa och rättsliga enheterna påskynda förfarandena och minimera flaskhalsar.

Beredskap och beredskapsplanering är avgörande för en mer effektiv hantering av migration genom att framväxande situationer lättare kan förutses. Kommissionen har stärkt sin kapacitet att ta fram prognoser och scenarier avseende framtida inresor och ansökningar om internationellt skydd och håller på att utveckla en framsynskapacitet som kan ligga till

grund för operativa och politiska beslut samt medlemsstaternas beredskap och motståndskraft⁽³²⁾.

Ett modernt asylsystem bör även stödjas av den **tekniska utvecklingen**. I slutet av den femårsperiod som denna strategi omfattar bör medlemsstaterna kunna genomföra sina asylförfaranden med hjälp av digitaliserade ärendehanteringssystem, och nya AI-verktyg bör kunna tillhandahålla det stöd som behövs för att påskynda förfarandena, i enlighet med kraven i EU:s AI-förordning.

Genomföra pakten och se till att reglerna är ändamålsenliga

Genomförandet av pakten utgör en mångsidig process där flera aktörer ska omsätta den stora uppsättningen rättsakter i praktiken. Genomförandet kommer att förbli en strategisk prioritering under de kommande fem åren. I denna process ingår att hantera eventuella ytterligare anpassningar av lagstiftningen, att anskaffa resurser för nödvändiga reformer och säkerställa fullständigt operativt genomförande på plats inom alla de tio byggstenar som anges i den gemensamma genomförandeplanen⁽³³⁾.

Kommissionen har inrättat en robust stödstruktur, bestående av 27 landsgrupper, för att bistå medlemsstaterna och säkerställa samstämmighet i hela EU⁽³⁴⁾. Ytterligare tre miljarder euro⁽³⁵⁾ har ställts till förfogande för att hjälpa medlemsstaterna med de reformer som krävs för att genomföra pakten. Det skräddarsydda engagemanget kommer att fortsätta när pakten börjar tillämpas fullt ut, efter juni 2026. Under hela denna process behöver pakten vara dynamisk och kunna anpassas till nya och framväxande utmaningar.

Mot denna bakgrund enades Europaparlamentet och rådet i december 2025 om två nya åtgärder för att fullgöra och komplettera pakten, nämligen att ändra begreppet ”säkert tredjeland” och upprätta en unionsförteckning över säkra ursprungsländer⁽³⁶⁾. Den översyn av förordningen om asyl- och migrationshantering⁽³⁷⁾ och förordningen om asylförfaranden⁽³⁸⁾ som är planerad till 2027 kommer att möjliggöra en första utvärdering av hur de nya reglerna fungerar i praktiken och huruvida ytterligare anpassningar behövs. EUAA:s nya övervakningsmekanism, som ska lanseras under 2026, kommer också att

---

⁽³²⁾ Detta kommer att bygga på den globala framsynsstudie som kommissionens gemensamma forskningscentrum kommer att offentliggöra under 2026.

⁽³³⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Gemensam genomförandeplan för migrations- och asylpakten*, [EUR-Lex - 52024DC0251 - SV - EUR-Lex](#).

⁽³⁴⁾ Dessutom stöder kommissionen tio medlemsstater genom instrumentet för tekniskt stöd för genomförandet av pakten. Medlemsstaterna drar även nytta av ömsesidigt lärande och utbyten av god praxis inom ramen för instrumentet för tekniskt stöd, [”TSI 2025 Flagship – Supporting Member States with the implementation of the new Pact of Migration and Asylum” – Europeiska kommissionen](#).

⁽³⁵⁾ Detta belopp anslås utöver de finansiella resurser som ursprungligen skulle anslås till medlemsstaterna inom ramen för finansieringsinstrumenten för inrikes frågor för perioden 2021–2027.

⁽³⁶⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2024/1348 vad gäller upprättande av en förteckning över säkra ursprungsländer på unionsnivå och förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2024/1348 vad gäller tillämpningen av begreppet säkert tredjeland, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:52025PC0186>, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:52025PC0259>.

⁽³⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401351.

⁽³⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 av den 14 maj 2024 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU.

bidra till att identifiera skillnader och utmaningar vid tillämpningen av asyl- och mottagningsreglerna och beaktas vid denna översyn.

Tillsammans med ansvar utgör solidaritet en av paktens huvuddelar. Förordningen om asyl- och migrationshantering ger effektivt stöd till medlemsstater som utsätts för migrationstryck. I november 2025 inledde kommissionen den första årliga cykeln för migrationshantering som ger en heltäckande bild av asyl-, migrations- och mottagningsituationen i EU och identifierade de medlemsstater som är utsatta för migrationstryck, riskerar att utsättas för migrationstryck eller står inför en betydande migrationssituation⁽³⁹⁾. Rådet inrättade den första **solidaritetspoolen** för 2026⁽⁴⁰⁾. Kommissionen kommer att stödja medlemsstaterna vid genomförandet av solidaritetspoolen, särskilt genom EU-solidaritetssamordnarens arbete. Kommissionen ska varje år inleda en cykel för migrationshantering för att ge effektivt stöd till de medlemsstater som utsätts för tryck, medan rådet ska inrätta den årliga solidaritetspoolen för varje efterföljande år.

Att fastställa en effektiv och stabil ansvarsfördelning inom unionen och minska otillåtna sekundära förflyttningar inom unionens territorium kommer att förbli en prioritering. Otillåtna sekundära förflyttningar undergräver paktens helhet och har en betydande inverkan på Schengenområdet. Det är därför mycket viktigt att förbättra status quo och motverka otillåtna sekundära förflyttningar. Paktens lagstiftningsinstrument omfattar flera kraftfulla åtgärder i detta avseende, särskilt skyldigheten att genomföra en screening av alla migranter som anländer olagligt och registrera alla som ansöker om internationellt skydd i det förnyade Eurodacsystemet, de obligatoriska gränsförfarandena för asyl och återvändande, strängare regler för att motverka avvikande, utökade möjligheter att begränsa de materiella mottagningsvillkoren, t.ex. när en sökande avviker från den medlemsstat som är ansvarig för denne, eller i andra fall av bristande samarbete. Effektiva överföringar är av yttersta vikt för att det gemensamma europeiska asylsystemet ska fungera väl och vara trovärdigt och för att begränsa otillåtna sekundära förflyttningar mellan medlemsstaterna. Genom paktens upprättas ett snabbare och mer förutsägbart system för överföring av personer till den ansvariga medlemsstaten. I detta syfte kommer EUAA under 2026 att undersöka hur dessa reformer kan stödjas på bästa sätt. Dessutom planerar kommissionen att vid behov undersöka ytterligare hur skillnader i mottagningspolitik inom EU kan påverka migranternas förflyttningar, både mot och inom EU.

Modernisera asyLförfarandena genom digitalisering och användning av AI

En av de viktigaste förbättringarna genom paktens är att förfarandena blir effektivare. Inom ett område där många olika aktörer i de administrativa strukturerna och rättsväsendet är involverade kan nya tekniska lösningar bidra till att övervinna flaskhalsar, minska den administrativa bördan och underlätta samarbete och informationsutbyte mellan nationella myndigheter, med EU-byråer och mellan medlemsstaterna.

Att utrusta migrationsmyndigheter med integrerade ärendehanteringssystem och smarta digitala verktyg kommer därför att prioriteras. Kommissionen planerar att från och med 2026 undersöka om ett särskilt **förslag om digitalisering på asylområdet** är genomförbart, även mot bakgrund av att ett sådant förslag håller på att utarbetas inom

---

⁽³⁹⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/2323 av den 11 november 2025 i enlighet med artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj.

⁽⁴⁰⁾ Rådets genomförandebeslut (EU) 2025/2642 av den 19 december 2025 om inrättande av den årliga solidaritetspoolen för 2026, EUT L, 2025/2642, 23.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2642/oj.

återvändandeområdet. I detta syfte kommer en expertgrupp att inrättas för att samråda med medlemsstaterna om den bästa vägen framåt när det gäller utvecklingen av digitala system för hantering av asylärenden samt integrering av screening-, asyl-, mottagnings- och överföringsförfaranden ⁽⁴¹⁾. Mot denna bakgrund planerar kommissionen att fastställa de kommande stegen för att stödja medlemsstaternas insatser inom detta område. Från och med 2026 kommer insatserna även att fokusera på att omvandla DubliNet, systemet för informationsutbyte enligt förordningen om asyl- och migrationshantering, till ett mer effektivt och tekniskt avancerat verktyg för att hjälpa medlemsstaterna att genomföra förfarandena enligt den förordningen.

Vidare erbjuder ny teknik nya och fortfarande utforskade möjligheter att minska den administrativa bördan, förenkla processerna och fatta asylbeslut av hög kvalitet. AI skulle kunna erbjuda nationella myndigheter verktyg för att utnyttja dessa möjligheter. Detta är exempelvis fallet när det gäller tolkning, översättning och transkription, insamling och analys av information om ursprungsland, samt när det gäller ärendehantering och optimering av arbetsflödet eller förhandskontroll av huruvida ansökningarna är fullständigt ifyllda. Dessa verksamheter skulle kunna utnyttja resultaten av EU-finansierad europeisk forskning och innovation avseende migration ⁽⁴²⁾. För att göra framsteg inom detta område kommer kommissionen, i överensstämmelse med de befintliga lagstiftningskraven, att inrätta ett **forum för AI om migration** under 2026 för att undersöka hur AI-verktyg kan användas på bästa sätt inom asyl, migration och gränsförvaltning, identifiera möjliga användningar av AI och utarbeta en operativ plan för ett konkret införande av sådana nya verktyg. Detta arbete kommer även att bygga på de riktlinjer som kommissionen planerar att lägga fram under 2026 om klassificering av AI-system med hög risk ⁽⁴³⁾.

Ge stöd till fördrivna personer från Ukraina

Att ge **tillfälligt skydd till människor som flyr från Rysslands anfallskrig mot Ukraina** utgör fortsatt en prioritering för unionen och medlemsstaterna. Ukrainas framtid och EU:s framtid är sammanflätade genom vår gemensamma säkerhet och våra ekonomiska band, men även genom band mellan människor som byggs upp under denna tid. EU står fast vid sitt åtagande att fortsätta att stödja Ukraina på dess väg mot ett EU-medlemskap.

För att framsteg ska kunna göras **på längre sikt**, samtidigt som man tar hänsyn till att situationen är mycket föränderlig, krävs att en väg mot fortsatt laglig bosättning utformas och inkludering av det ukrainska folket i värdsamhällena underlättas, samtidigt som man stöder dem som vill återvända hem när förhållandena tillåter det. För att stödja Ukrainas återhämtning behöver denna övergång ske gradvis och vara förutsägbar. Rådets rekommendation om en samordnad strategi för övergången från tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina ⁽⁴⁴⁾, som antogs i september 2025, utgör grunden för nästa steg. Genomförandet av rekommendationen drivs vidare i olika forum med medlemsstaterna, de ukrainska myndigheterna och internationella organisationer ⁽⁴⁵⁾.

⁽⁴¹⁾ Kommissionen har redan inlett en extern studie om digitalisering och om den operativa integrationen av system för hantering av asyl-, mottagnings-, Dublin- och återvändandeärenden för att bedöma den nuvarande situationen i medlemsstaterna och vilket mervärde EU-insatser har på detta område.

⁽⁴²⁾ För EU-finansierad forskning och innovation om migration, se https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/migration-and-mobility_sv.

⁽⁴³⁾ Artikel 6 i förordning (EU) 2024/1689, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

⁽⁴⁴⁾ Rådets rekommendation av den 16 september 2025 om en samordnad strategi för övergången från tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj>.

⁽⁴⁵⁾ Inbegripet med stöd av det särskilda sändebudet för ukrainare i EU som även har samarbetat med medlemsstaterna och Ukraina.

Eftersom stödet till fördrivna personer från Ukraina är det första fallet där **direktivet om tillfälligt skydd** från 2001 har aktiverats, behöver EU tillämpa de lärdomar som dragits av över fyra års tillfälligt skydd vid utformningen av eventuella framtida åtgärder.

5. EFFEKTIVARE ÅTERVÄNDANDE OCH ÅTERTAGANDE

Ett snabbt, effektivt och värdigt återvändande och återtagande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt är **oumbärligt för migrations- och asylsystemens integritet**. Av de migranter som har ålagts att lämna unionen är det för närvarande bara omkring en fjärdedel som faktiskt gör det, även om det föreligger skillnader mellan medlemsstaterna. Det är brådskande att öka effektiviteten i samband med återvändanden för att avskräcka från olaglig migration, garantera att migrations- och asylsystemet fungerar väl och skydda dess integritet.

Under de kommande fem åren måste EU fullt ut ha byggt upp ett **övergripande gemensamt europeiskt system för återvändande**. Vissa medlemsstater har redan gjort betydande framsteg med effektiviseringen av sina återvändandeförfaranden. Den föreslagna återvändandeförordningen ⁽⁴⁶⁾ kommer, när den har antagits, att tillhandahålla en ny rättslig ram med snabbare, enklare och mer effektiva återvändandeförfaranden i hela unionen som respekterar grundläggande rättigheter och internationella skyldigheter, särskilt principen om *non-refoulement*.

För att återvändanden ska fungera **krävs det att tredjeländer medverkar fullt ut** och uppfyller den internationella skyldigheten att återta sina egna medborgare. EU bör utveckla och använda alla påtryckningsmedel och incitament som står till dess förfogande, inbegripet återtagandeinstrument, finansieringsinstrument samt viserings- och handelspolitik, för att främja ett starkare samarbete kring återtagande som en del av dess migrationsdiplomati i förbindelserna med tredjeländer. Samtidigt måste medlemsstaterna noggrant och i rätt tid följa upp återvändandebeslut genom att vid behov begära att tredjeländerna bekräftar medborgarskapet med avseende på personer som ska återsändas och förser dem med resehandlingar.

Ett gemensamt EU-system för återvändande

Genom pakten införs flera nyheter och förbättringar av asyl- och migrationshanteringen. Vid återvändandet kommer den nya rättsliga ram som införs genom pakten att täppa till **kryphålen mellan asyl och återvändande**, och säkerställa att beslut om återvändande och negativa asylbeslut utfärdas i anslutning till varandra. Detta kommer att påskynda återvändanden avsevärt genom att möjligheterna att avvika minskas och långa perioder av osäkerhet således undviks såväl för de personer som ska återvända som för de nationella myndigheterna.

Dessutom kommer personer vars ansökan om internationellt skydd har avslagits genom **det obligatoriska gränsförfarandet för återvändande** ⁽⁴⁷⁾ att återvända mycket snabbare, direkt från de yttre gränserna och inom den tidsfrist på tolv veckor som fastställs i de nya reglerna. I detta avseende kommer kommissionen att lägga stor vikt vid att säkerställa ett effektivt genomförande av de nya gränsförfarandena, i nära samarbete med

---

⁽⁴⁶⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG, rådets direktiv 2001/40/EG och rådets beslut 2004/191/EG, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:52025PC0101>.

⁽⁴⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1349 av den 14 maj 2024 om inrättande av ett gränsförfarande för återvändande och om ändring av förordning (EU) 2021/1148, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>.

medlemsstaterna, Frontex och partnerländerna. Den kommer även att lägga särskild fokus på återtagandesamarbete inom ramen för det obligatoriska gränsförfarandet vid utarbetandet av framtida rapporter enligt artikel 25a i viseringskodexen.

Med utgångspunkt i dessa förbättringar utgör prioriteringen under de kommande fem åren att fullt ut utveckla ett **gemensamt EU-system för återvändande**, i överensstämmelse med kommissionens förslag från mars 2025 till en förordning om inrättande av ett gemensamt EU-system för återvändande⁽⁴⁸⁾. Den föreslagna förordningen medför en mer påtaglig europeisk dimension i samband med återvändande med en europeisk återvändandeorder, som lägger grunden för ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande, vilket innebär att EU:s regler inte kan kringgås genom en olaglig flytt från en medlemsstat till en annan. Den föreslagna förordningen främjar förenkling och effektivitet genom att rationalisera de interna processerna, klargöra vilka rättigheter och skyldigheter återvändande personer har, såsom skyldigheten att samarbeta i återvändandeförfarandet, minska risken för avvikande och otillåtna sekundära förflyttningar och täppa till kryphålen mellan återvändandeförfarandena inom EU och åtgärder för återtagande gentemot tredjeländer. Återvändandet påskyndas även när det gäller personer som utgör ett säkerhetshot. I den föreslagna förordningen fastställs även regler och skyddsåtgärder för inrättande av ”återvändandecentrum” utanför unionen, vilket skulle kunna erbjuda nya lösningar när det gäller återvändande av personer som är skyldiga att lämna EU. Det är viktigt att förhandlingarna om återvändandeförordningen slutförs snabbt för att förverkliga ett gemensamt EU-system för återvändande under de kommande åren.

Kommissionen kommer också att lägga fram ett lagstiftningsförslag under 2026 om **digitalisering av återvändande** i syfte att utveckla digitala ärendehanteringssystem inom detta område. Detta kommer att bidra ytterligare till att minska de nationella myndigheternas administrativa arbetsbörda, genom att förenkla och automatisera processerna. Förslaget har vidare till syfte att lyfta möjligheten att anförtro EU:s byråer, såsom Frontex och eu-Lisa, större ansvar när det gäller digitala ärendehanteringssystem.

Parallellt med förstärkningen av den nya rättsliga ramen behövs åtgärder för att **förbättra återvändandeprocesserna på operativ nivå**.

Återvändandesamordnaren ska med stöd av högnivånätverket för återvändande undersöka nya idéer och utveckla metoder som är kopplade till särskilda utmaningar såsom återsändande av tredjelandsmedborgare som behandlas i gränsförfarandet för återvändande, personer som utgör ett säkerhetshot eller återsändande av ensamkommande barn, i enlighet med EU-rätten och barnets bästa. I detta syfte kommer samarbetet med medlemsstaternas myndigheter att fortsätta för att optimera användningen av tillgängliga resurser och använda alla befintliga verktyg för att påskynda återvändanden. Tillsammans med medlemsstaterna kommer kommissionen att fortsätta att utveckla praktiska initiativ med och i tredjeländer i detta syfte.

Genom den kommande översynen av **Frontexförordningen** under 2026 kommer även möjligheten att stärka byråns operativa roll vid återvändande både inom och utanför EU att undersökas. Det pågår en diskussion om möjligheten att stödja återvändanden från ett tredjeland till ett annat tredjeland, med förbehåll för tydliga villkor och rättsliga garantier, stärka frivilliga återvändanden och återanpassning, samt alternativ för att förbättra byråns styrning inom detta område för att stödja EU:s strategiska prioriteringar.

---

(48) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG, rådets direktiv 2001/40/EG och rådets beslut 2004/191/EG, [EUR-Lex - 52025PC0101 - SV - EUR-Lex](#).

Kommissionen vidtar tillsammans med Frontex även åtgärder för att förbättra och effektivisera insamlingen av uppgifter i samband med återvändanden, i syfte att förbättra **lägesbilden** i samband med återvändanden, vilket möjliggör bättre planering av resurser och verktyg.

Förbättra återtagandet från tredjeländers sida

Samarbete kring återtagande med migranternas ursprungsländer är nödvändigt för framgångsrika återvändanden och effektiv migrationshantering, och det utgör en annan viktig del av det gemensamma EU-systemet för återvändande. Återtagande av de egna medborgarna utgör en skyldighet enligt internationell sedvanerätt som EU:s återtagandeavtal och överenskommelser och partnerskapsavtal (t.ex. partnerskaps- och samarbetsavtal) med tredjeländer samt multilaterala rättsliga ramar (t.ex. Samoa-avtalet med länder i Afrika, Karibien och Stilla-havsområdet) grundas på.

I detta avseende är ett förbättrat samarbete kring återtagande fortfarande en central prioritering inom EU:s migrationsdiplomati. I nära samarbete med medlemsstaterna övervakar kommissionen regelbundet samarbetet kring återtagande inom ramen för de befintliga bilaterala och multilaterala återtagandeinstrumenten och genom den årliga bedömningen av samarbetet kring återtagande enligt artikel 25a i viseringskodexen⁽⁴⁹⁾. Unionen måste använda och förstärka sin verktygslåda för att främja samarbete inom detta område, i överensstämmelse med de upprepade krav som EU:s ledare har framfört om att alla politiska verktyg och instrument ska användas för att förbättra återvändandet och återtagandet. Ett effektivt genomförande av EU:s 24 befintliga **avtal och arrangemang** kring återtagande med tredjeländer⁽⁵⁰⁾ och full respekt för och efterlevnad av skyldigheterna i EU:s internationella avtal måste fortsatt prioriteras.

För att maximera unionens samarbete med tredjeländer och säkerställa ett effektivt, strategiskt förhållningssätt till förhandlingar kommer kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna för att ytterligare stärka informationsutbytet inom detta område. Sådana utbyten bör omfatta diskussioner om hur man bäst kan utnyttja de pågående förhandlingsmandaten för återtagandeavtal. Pågående återtagandeförhandlingar måste slutföras snabbt och nya förhandlingar bör inledas där det finns ett mervärde på EU-nivå. I Samoa-avtalet fastställs även en tydlig ram för genomförandet av återtagandeskyldigheter samt erinras om att alla parter är skyldiga att återta sina egna medborgare. Genomförandet av denna princip kommer vid behov att övervakas och stödjas genom särskilda arrangemang. Vid behov kommer kommissionen att samarbeta med internationella partner för att fastställa standardförfaranden för återtagande av egna medborgare och undanröja hinder för samarbetet med dessa partner.

För att uppnå konkreta framsteg i återtagandesamarbetet behöver kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna som en del av migrationsdiplomatin mobilisera **nödvändiga incitament och påtryckningsmedel** genom att använda all relevant EU-politik samt alla relevanta instrument och verktyg.

Hantera svåra situationer

⁽⁴⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex), <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>.

⁽⁵⁰⁾ EU har ingått återtagandeavtal med Hongkong, Macao, Sri Lanka, Albanien, Ryssland, Ukraina, Nordmakedonien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro, Serbien, Moldavien, Pakistan, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Turkiet, Kap Verde och Belarus, och arrangemang för återtagande med Afghanistan, Gambia, Guinea, Bangladesh, Etiopien och Elfenbenskusten. Skyldigheter att återta egna medborgare ingår även i andra internationella instrument, däribland partnerskaps- och samarbetsavtal och Samoa-avtalet med 77 länder i Afrika, Karibien och Stilla-havsområdet.

Vissa situationer med specifika tredjeländer förtjänar ökad uppmärksamhet. I detta avseende står **Syrien** fortfarande inför betydande utmaningar i politiskt, säkerhetsmässigt, humanitärt och utvecklingsmässigt hänseende. EU stöder en fredlig och inkluderande politisk övergång under syrisk ledning samt en socioekonomisk återhämtning för att förhindra att nytt våld blossar upp. I samarbete med UNHCR stöder kommissionen frivilligt återvändande och hållbar återintegrering av återvändande personer. Dessutom utfärdade kommissionen vägledning för besök för att ”känna in läget” för syriska personer som beviljats internationellt skydd i EU och som kanske vill återvända till Syrien. Frontex har även återupptagit stödet till syriska insatser för återvändande och återintegrering av syrier.

Kommissionen arbetar även för att säkerställa samordning på EU-nivå med avseende på situationen för afghaner som bor i EU. I detta syfte samarbetar kommissionen på teknisk nivå med de facto-myndigheterna i **Afghanistan** om ett eventuellt återvändande och återtagande av afghanska medborgare som vistas olagligt i EU, särskilt sådana som har begått brott eller utgör säkerhetsrisker, i överensstämmelse med EU-lagstiftningen och internationella skyldigheter, inbegripet full respekt för principen om *non-refoulement*. Kommissionen har ett nära samarbete med medlemsstaterna och förlitar sig även på Frontex stöd för frivilligt återvändande genom EU:s återanpassningsprogram.

6. RÖRLIGHET FÖR ARBETSKRAFT OCH TALANGER FÖR ÖKAD KONKURRENSKRAFT

Under de kommande åren kommer kompetensklyftor och brist på arbetskraft, även på grund av den demografiska dynamiken, sannolikt att ytterligare öka behoven på vår **arbetsmarknad** inom många nyckelsektorer och, i olika grad, i hela unionen⁽⁵¹⁾. Efterfrågan inom huvudområden som är viktiga för EU:s ekonomi och medborgarnas välbefinnande, alltifrån banbrytande områden som AI till omsorg om våra yngsta och äldsta, kommer att fortsätta att växa. Genom EU:s talangreserv som nyligen inrättats har redan 42 yrken identifierats där EU står inför brist på arbetskraft och kompetens som begränsar den europeiska ekonomiska potentialen och där rörlighet för arbetskraft och talanger kan erbjuda ett viktigt bidrag.

Behovet av att locka till sig och behålla talanger från tredjeländer hanteras genom kompetensunionen⁽⁵²⁾, vilken kompletterar åtgärderna för att aktivera och fortbilda den inhemska arbetskraften, inbegripet tredjelandsmedborgare som redan är bosatta i unionen. Rörlighet för arbetskraft och talanger utgör en del av EU:s ekonomiska modell som stärker dess **konkurrenskraft**, tar itu med demografiska utmaningar och kompetensutmaningar⁽⁵³⁾ och främjar innovation.

Under de kommande fem åren bör EU sträva efter att bli den mest attraktiva platsen i den globala kapploppningen om talanger och samla kvalificerad arbetskraft alltifrån innovatörer som driver på den tekniska utvecklingen, till arbetstagare som tillhandahåller grundläggande omsorgstjänster. Vi måste därför **utöka vårt samarbete med partnerländer**, använda rörlighet för arbetskraft och talanger som ett verktyg både för

---

⁽⁵¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Utnyttja talangen i Europas regioner*, [EUR-Lex - 52023DC0032 - SV - EUR-Lex](#).

⁽⁵²⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Kompetensunionen*, [EUR-Lex - 52025DC0090 - SV - EUR-Lex](#).

⁽⁵³⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Befolkningsutvecklingen i Europa: en verktygslåda med åtgärder*, [EUR-Lex - 52023DC0577 - SV - EUR-Lex](#).

migrationsdiplomati och för omfattande diplomatiska och ekonomiska förbindelser med partner, och lansera nya och innovativa initiativ på unionsnivå, i samarbete med medlemsstaterna, för att locka arbetstagare som är utbildade och förberedda för vår arbetsmarknad.

Samtidigt räcker det inte enbart att locka till sig arbetskraft och talanger, utan det krävs även en **förmåga att behålla dem**. För att uppnå detta behöver unionen en socioekonomisk miljö som inte enbart underlättar integration av utländska arbetstagare på arbetsmarknaden, utan som gör det möjligt för dem att integrera sig och bidra till våra samhällen.

Rörlighet för arbetskraft och talanger som ett verktyg för migrationsdiplomati

Incitament och rörlighet för arbetskraft och talanger samt vägar för utbildning behöver utgöra en strategisk del av våra övergripande förbindelser med partnerländer. Utökandet av de befintliga **talangpartnerskapen** med Marocko, Tunisien, Egypten, Pakistan och Bangladesh och inledandet av nya sådana partnerskap utgör enbart ett första steg.

Utöver talangpartnerskap måste EU sammanföra prioriteringarna för konkurrenskraft inom ramen för vårt **övergripande samarbete med partnerländer**, i enlighet med de riktlinjer som fastställts genom pakten för Medelhavsområdet. I detta avseende kommer kommissionen från och med 2026 att införa pilotprojektet *European Legal Gateway Office* i Indien inom informations- och kommunikationstekniksektorn. Detta kommer att utgöra en enda kontaktpunkt som kommer att ge stöd till sökande från Indien som vill arbeta i EU. På grundval av lärdomarna från detta pilotprojekt planerar kommissionen att utvidga konceptet *European Legal Gateway Office* till andra sektorer och partnerländer, däribland talangpartnerskapsländer, som komplement till EU:s talangreserv och med beaktande av EU:s strategiska intressen. Ytterligare samarbete kring rörlighet för talanger bör även främjas inom ramen för Global Gateway-strategin.

Unionen och partnerländerna har ett gemensamt intresse av att främja rörlighet för arbetskraft. För att arbetstagare från tredjeländer ska kunna komma in på den europeiska arbetsmarknaden och kunna integreras i våra samhällen krävs emellertid ett komplext arbete med investeringar och insatser från båda sidor. För att stärka den kompetensbas som skulle kunna arbeta och bo i unionen, och med beaktande av kostnads- och riskdelningsmodeller med den privata sektorn, kommer kommissionen att stödja **utbildning och åtgärder före avresan** för arbetssökande från tredjeländer och se till att de har rätt tekniska, yrkesmässiga, språkliga och kulturella färdigheter, inbegripet som en del av den kommande europeiska strategin för yrkesutbildning.

Kommissionen kommer även att involvera **EU:s industri och arbetsmarknadens parter** mer vid utformningen och genomförandet av initiativ som riktar sig mot tredjeländer, eftersom de bäst känner till vilka färdigheter de behöver samt är de som främst gynnas av politiken för rörlighet för talanger. Kommissionen planerar att använda befintliga forum såsom plattformen för arbetskraftsmigration, de branschvisa dialogkommittéerna samt industriforumet och det europeiska forskningsområdets forum för att främja industrins och arbetsgivarnas engagemang när det gäller att locka talanger.

EU:s talangreserv ⁽⁵⁴⁾, det första verktyget på EU-nivå som möjliggör matchning mellan arbetsgivare i EU och intresserade arbetssökande utanför EU inom särskilda sektorer, kommer att vara avgörande för att hantera bristen på arbetskraft och kompetens och för att förbättra samarbetet med partnerländer på lång sikt. Kommissionen prioriterar utvecklingen av it-plattformen för att ha talangreserven på plats och i drift 2027. För att

---

⁽⁵⁴⁾ "Choose Europe: advance your research career in the EU", https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_sv.

dess potential ska kunna utnyttjas är det viktigt att medlemsstaterna engagerar sig och deltar på ett tidigt stadium.

En ändamålsenlig rättslig ram för rörlighet för arbetskraft och talanger

Initiativet ”Välj Europa”⁽⁵⁵⁾ främjar EU som en destination för högkvalificerade yrkesutövare. Där framhålls på vilket sätt EU erbjuder en ideal miljö för globala talanger för att främja forskning och innovation.

Samtidigt är den **rättsliga ramen för arbetskraftens och talangernas rörlighet** till EU fortfarande fragmenterad, med ett komplicerat samspel mellan EU:s och medlemsstaternas rättsliga ramar⁽⁵⁶⁾, vilket gör den svår att navigera för globala talanger.

Detta ligger inte i linje med EU:s ambitioner. **Förenkling och påskyndande** av förfarandena för att locka tredjelandsmedborgare med stark innovationspotential, såsom forskare, studenter, kvalificerade arbetstagare, grundare av uppstarts företag eller innovativa entreprenörer, samt arbetstagare som behövs för bristyrken inom sektorer som omsorg, hälso- och sjukvård, turism eller byggverksamhet, kommer att behöva undersökas. I viseringsstrategin⁽⁵⁷⁾, som antogs tillsammans med denna strategi, har nya sätt identifierats för att förbättra den befintliga ramen för att locka till sig talanger, bland annat genom finansiering och kommissionens rekommendation om att locka talanger för innovation⁽⁵⁸⁾. Dessutom undersöks möjligheter till förenkling och bättre genomförande av den rättsliga ramen.

Ett av de största hindren för att locka till sig talanger är dessutom den flaskhals som är kopplad till **erkännandet och valideringen av tredjelandsmedborgares kvalifikationer och kompetens**. Kommissionens rekommendation om erkännande av tredjelandsmedborgares kvalifikationer från 2023⁽⁵⁹⁾ syftar till att underlätta medlemsländernas erkännandeförfaranden. I praktiken är dessa processer emellertid ofta utdragna, betungande och fragmenterade i hela EU och överensstämmer därför inte med en dynamisk ekonomisk miljö och behovet av att snabbt fylla den brist på arbetskraft som europeiska företag står inför. För att ta itu med detta hinder kommer kommissionen som en del av 2026 års paket om rättvis rörlighet för arbetskraften att lansera ett initiativ för kompetensportabilitet, vilket kommer att omfatta eventuella nya regler för erkännande och validering av kvalifikationer och färdigheter. Detta kommer att snabba på förfarandena, samtidigt som man behåller de kvalitetsstandarder som förväntas på den europeiska marknaden.

För att utnyttja **kompetensinventeringens** potential behövs, utöver korrekt och aktuell information om kompetens och arbetsmarknadssituationen i EU och dess medlemsstater, och på grundval av erfarenheterna från det europeiska observatoriet för kompetensinventering, uppdaterad information om situationen på arbetsmarknaden i partnerländerna, däribland om deras kompetens och referensramar för kvalifikationer, för att möjliggöra jämförelser med kompetens och kvalifikationer i EU. I detta syfte planerar

---

⁽⁵⁶⁾ EU:s regler omfattar villkor för inresa och vistelse för vissa kategorier av arbetstagare (högkvalificerade arbetstagare, säsongarbetare och personer som är föremål för företagsintern förflyttning), studenter och forskare, rätten till familjeåterförening och ”varaktig bosättning”. I EU-rätten fastställs även ett enda förfarande – och ett enda tillstånd – för arbetstagare från länder utanför EU som beviljas inresa inom ramen för medlemsstaternas nationella system. EU-reglerna omfattar för närvarande inte andra kategorier av migrerande arbetstagare eller egenföretagare.

⁽⁵⁷⁾ COM(2026) 43.

⁽⁵⁸⁾ C(2026) 462.

⁽⁵⁹⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2023/2611 av den 15 november 2023 om erkännande av tredjelandsmedborgares kvalifikationer, C/2023/7700, EUT L, 2023/2611, 24.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2611/oj>.

kommissionen att ytterligare fördjupa sitt samarbete med Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF) om kartläggning och jämförelse av kompetens och kvalifikationer i talangpartnerskapsländer och andra länder.

Bekämpning av olagliga anställningar, missbruk och utnyttjande

Samtidigt som EU behöver locka till sig talanger behöver vi även intensifiera vår kamp mot olaglig anställning och missbruk av arbetstagare från tredjeländer i EU. Olaglig sysselsättning och otillåtet arbete, ofta även kombinerat med arbetskraftsutnyttjande, utgör de **främsta orsakerna till olaglig invandring** och måste hanteras mer effektivt, särskilt inom de sektorer som är mer utsatta för dessa risker. Unionens öppenhet när det gäller att locka till sig och behålla talanger bör kombineras med nolltolerans mot olaglig anställning och utnyttjande av migrerande arbetstagare.

Under 2026 kommer kommissionen att informera om läget med genomförandet av **direktivet om sanktioner mot arbetsgivare** ⁽⁶⁰⁾ och vid behov föreslå ändringar för att göra det mer verkningsfullt.

Såsom framhålls i färdplanen för sysselsättning av hög kvalitet ⁽⁶¹⁾ påverkar utnyttjande, överträdelse av säkerhets- och hälsoregler och otillräckliga bostäder arbetstagare från tredjeländer. Det krävs utökade kontroller och inspektioner för att upptäcka och bestraffa exploaterande arbetsgivare och skydda rättigheter för arbetstagare från tredjeländer. Som en del av **översynen av mandatet för Europeiska arbetsmyndigheten** under 2026 kommer kommissionen att se över hur myndigheten bättre kan hantera utmaningar i samband med undermåliga arbetsvillkor för tredjelandsmedborgare.

Samtidigt bör bättre **tillsynsarbete**, även med stöd av ett förstärkt mandat för Europeiska arbetsmyndigheten, bidra till att säkerställa att de bestämmelser i EU-rätten som skyddar migrerande arbetstagares rättigheter, däribland direktivet om säsongarbetare ⁽⁶²⁾, direktivet om sanktioner mot arbetsgivare ⁽⁶³⁾ och det reviderade direktivet om kombinerat tillstånd ⁽⁶⁴⁾, införlivas och tillämpas korrekt av medlemsstaterna.

Förbättrad integration av tredjelandsmedborgare

Integration utgör både en rättighet och en skyldighet. Det ligger i unionens intresse att se till att migranter som kommer till EU snabbt och aktivt kan bidra till våra – och numera även deras – samhällen, oavsett om de har flytt från konflikter, anlant som arbetstagare, anslutit sig till sin nära familj eller anlant via andra lagliga vägar. Följaktligen är integration ett område där det är mycket viktigt med ett **myndighetsövergripande tillvägagångssätt** på nationell nivå. Detta är avgörande för den sociala sammanhållningen, men även för konkurrenskraften, och för EU:s ekonomiska dynamik, vilket innebär att all

---

⁽⁶⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>.

⁽⁶¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Färdplan för sysselsättning av hög kvalitet*, COM(2025) 944 final.

⁽⁶²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/36/EU av den 26 februari 2014 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsonganställning.

⁽⁶³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt, EUT L 168, 30.6.2009, s. 24.

⁽⁶⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1233 av den 24 april 2024 om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium och om en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeländer som vistas lagligen i en medlemsstat (omarbetning), PE/93/2023/REV/1, EUT L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>.

kompetens och alla talanger utnyttjas fullt ut. Det är viktigt att migranter lär sig värdmedlemsstatens språk, förstår kulturen och de administrativa systemen, arbetar, betalar skatt och deltar fullt ut i våra samhällen som bygger på europeiska värden. Diasporagrupper och migrantledda organisationer utgör viktiga aktörer som kan stödja integrationsprocessen, vilket kräver ett starkt och villigt engagemang både från migranternas och från värdsamhällellenas sida. I detta avseende måste migranterna få verklig möjlighet att integreras. Med utgångspunkt i den heltäckande och sektorsövergripande strategi som fastställs i handlingsplanen för integration och inkludering och i halvtidsöversynen av handlingsplanen ⁽⁶⁵⁾ bör integration främjas på alla förvaltnings- och samhällsnivåer.

Kommissionen kommer att fortsätta att främja **en helhetssyn för att koppla samman insatser inom EU:s olika politikområden**, särskilt när det gäller regional utveckling, till exempel EU:s agenda för städer ⁽⁶⁶⁾, partnerskapet för integration av migranter och flyktingar inom agendan för städer ⁽⁶⁷⁾ och den kommande uppdateringen av handlingsplanen för landsbygden ⁽⁶⁸⁾. När det gäller sysselsättning och integration på arbetsmarknaden fortsätter tredjelandsmedborgare att bidra till att driva på tillväxten i EU. Deras potential utnyttjas fortfarande inte fullt ut på EU:s arbetsmarknad. Följaktligen är det viktigt att även få med sig arbetsförmedlingar, näringslivets och arbetsmarknadens parter samt andra arbetsmarknadsaktörer. För att uppnå detta kommer en fortsatt dialog och ett fortsatt samarbete med dem att utgöra grunden för alla betydande insatser för att närmare anpassa migrations- och arbetsmarknadspolitik till varandra och stärka inkluderingen av migranter på arbetsmarknaden.

Dessa åtgärder för att stödja integration och inkludering av tredjelandsmedborgare bör integreras ytterligare i en bredare och mer långsiktig strategi som även bidrar till att på ett adekvat sätt förvalta nationella system för utbildning, hälso- och sjukvård samt bostäder, med hjälp av stödet. Genomförandet av det myndighetsövergripande tillvägagångssättet i medlemsstaterna bör stödjas genom **EU-finansiering** när det gäller integration, och finansieringsmöjligheter bör erbjudas för lokala och regionala myndigheter, det civila samhällets organisationer och organisationer som leds av migranter. Sammantaget bör denna långsiktiga strategi för integration av tredjelandsmedborgare baseras på utbyten som äger rum i de olika integrationsrelaterade nätverken ⁽⁶⁹⁾ och arbetet fortsätter inom ramen för relevanta strategier ⁽⁷⁰⁾.

7. STRATEGISK ANVÄNDNING AV FINANSIELLA RESURSER OCH FÖRBÄTTRAT OPERATIVT STÖD

I kommissionens förslag till den **fleråriga budgetramen 2028–2034** fastställs en betydande ökning av de resurser som avsätts för migration och asyl och för internationellt

---

⁽⁶⁵⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Handlingsplan för integration och inkludering för 2021–2027*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0758> och arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Mid-term review of the Commission Action Plan on Integration and Inclusion 2021-2027*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025SC0162>.

⁽⁶⁶⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/communications/2025/eu-agenda-for-cities-2025_sv.

⁽⁶⁷⁾ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/>.

⁽⁶⁸⁾ https://rural-vision.europa.eu/action-plan_sv.

⁽⁶⁹⁾ Europeiska integrationsnätverket, expertgruppen för migranternas synpunkter på migration, asyl och integration, det europeiska migrationsforumet.

⁽⁷⁰⁾ Jämställdhetsstrategin 2020–2025, jämlikhetsstrategin för hbtqi+-personer 2026–2030 och strategin mot rasism 2026–2030.

samarbete, samtidigt som unionens möjlighet att tillämpa påtryckningsmedel i samband med migrationssamarbete stärks.

Förslaget till flerårig budgetram syftar till att tillhandahålla **nödvändiga finansiella resurser** även för att stödja de prioriteringar som fastställs i denna strategi. Sammanlagt föreslås att ett belopp på minst 81 miljarder euro avsätts för inrikespolitik, för att stödja migrations- och asylförvaltning, förbättra den inre säkerheten samt stärka gränserna och viseringspolitiken.

För en effektiv **kontroll och förvaltning av de yttre gränserna** och för att garantera säkerheten fastställs finansieringsramen i förslaget till unionens stöd för Schengenområdet, för den europeiska integrerade gränsförvaltningen och för den gemensamma viseringspolitiken till 15,4 miljarder euro. Genom instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik för programperioden 2021–2027 tillhandahålls för närvarande sammanlagt 5,97 miljarder euro för att stödja den europeiska integrerade gränsförvaltningen i medlemsstaterna ⁽⁷¹⁾. Denna kraftiga ökning av resurserna skulle göra det möjligt att stödja de prioriteringar som fastställs i denna strategi, inbegripet digitalisering av gränsförvaltningen, integrering av nya tekniska lösningar samt utrustning och infrastruktur.

När det gäller unionens stöd till **asyl, migration och integration** föreslog kommissionen ett belopp på omkring tolv miljarder euro, jämfört med de cirka 7,84 miljarder euro som för närvarande är tillgängliga för medlemsstaterna från Asyl-, migrations- och integrationsfonden för programperioden 2021–2027 ⁽⁷²⁾ och nästan tre miljarder euro från Europeiska regionala utvecklingsfonden för integration av marginaliserade grupper, däribland människor med invandrarbakgrund. Syftet med denna budget är att främja solidaritet och rättvis ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna, och särskilt att stödja snabbare behandling av ansökningar om internationellt skydd, bland annat vid de yttre gränserna, effektivare återvändanden samt lockandet av talanger och tidig integration av tredjelandsmedborgare. Som en del av planerna för nationellt och regionalt partnerskap kommer Europeiska socialfonden att bidra till att stödja social inkludering och socioekonomisk integration av tredjelandsmedborgare.

För nästa fleråriga budgetram kommer stöd till medlemsstaterna att genomföras genom en **resultatbaserad strategi** inom ramen för planerna för nationellt och regionalt partnerskap. När medlemsstaterna utarbetar sina planer för nationellt och regionalt partnerskap bör de se till att finansieringen inriktas på de politiska utmaningar som identifierats, bland annat inom områdena asyl- och migrationshantering, återvändande och arbetskraftens rörlighet.

I förslaget till flerårig budgetram för 2028–2034 ökas dessutom samstämmigheten, konsekvensen och komplementariteten mellan de interna och externa politiska dimensionerna. Förslaget till **förordning om Europa i världen** ⁽⁷³⁾, med en föreslagen finansieringsram på 200 miljarder euro, har utformats för att matcha en mer strategisk, värdestyrd och verkningsfull strategi för utvidgning och internationella partnerskap som överensstämmer med EU:s strategiska intressen, inbegripet dess migrationsmål. Detta mer strategiska förhållningssätt till användningen av medel bör även återspeglas när det gäller

---

⁽⁷¹⁾ Detta belopp omfattar anslag till medlemsstaterna i enlighet med vad som ursprungligen överenskommits, överföringar från medlemsstaterna från andra fonder och tilläggsbelopp från instrumentets tematiska del till medlemsstaterna.

⁽⁷²⁾ Detta belopp omfattar anslag till medlemsstaterna i enlighet med vad som ursprungligen överenskommits, överföringar från medlemsstaterna från andra fonder och tilläggsbelopp från Amifs tematiska del till medlemsstaterna.

⁽⁷³⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europa i världen, [EUR-Lex - 52025PC0551 - SV - EUR-Lex](#).

programplaneringen och genomförandet av detta instrument för att öka samstämmigheten och effektiviteten. Kommissionens förslag stärker dessutom det strategiska förhållningssättet när det gäller tillhandahållande av finansiering för att ge incitament till fördjupat samarbete om migration och återtagande.

De relevanta **EU-byråerna**, särskilt Frontex, EUAA, eu-Lisa, Europol, Eurojust och FRA, ger stöd till medlemsstaterna. Sådant bistånd omfattar operativt och rättsligt stöd, vägledning, utbildning eller operativ förvaltning av stora it-system. Detta arbete kompletteras genom direkt operativt stöd till medlemsstaterna för ytterligare utveckling och stärkande av deras nationella kapacitet. Medan byråerna redan ger viktigt stöd till medlemsstaterna när det gäller migrationshantering kommer de kommande fem åren att ge möjlighet att stärka de verktyg som byråerna förfogar över och det stöd de tillhandahåller medlemsstater på begäran, särskilt mot bakgrund av genomförandet av migrations- och asylpakten.

När det gäller **Frontex** planerar kommissionen att lägga fram en översyn av byråns inrättandeförordning under 2026, på grundval av en konsekvensbedömning och efter samråd med medlemsstaterna och andra berörda parter. Vid utarbetandet av förslaget kommer kommissionen att undersöka hur medlemsstaternas resurser kan kompletteras på bästa sätt, inte enbart i fråga om kvantitet utan även i fråga om uppgifternas kvalitet, och därigenom bidra till starkare gemensamma gränser i överensstämmelse med en strategi för integrerad gränsförvaltning. Förslaget skulle även kunna stärka reglerna när det gäller Frontex uppgifter, utplaceringar, samarbete med tredjeländer och byråns struktur och styrning.

EUAA kommer att fortsätta att spela en viktig roll när det gäller att stödja medlemsstaterna vid deras genomförande av pakten, bland annat genom att främja en samstämmig asylpraxis och tillhandahålla operativt och tekniskt stöd. Genomförandet av övervakningsmekanismen under 2026 kommer även att utgöra ett viktigt steg framåt för att stödja medlemsstaternas operativa och tekniska tillämpning av asylreglerna. För att säkerställa att byrån är väl rustad att utföra sina uppgifter kommer kommissionen, efter utvärderingen av EUAA:s mandat, att överväga huruvida byråns inrättandeförordning eventuellt behöver ändras, bland annat för att stödja den externa politiken.

För att genomföra denna digitala omställning kommer **eu-Lisa**, EU:s byrå för förvaltning av stora it-system, att förbli central. I förslaget till flerårig budgetram föreskrivs därför en betydande ökning av dess resurser för att ge byrån de medel som krävs för att utveckla och ta i drift alla komponenter i de stora it-system som ingår i dess ansvarsområde.

Vid översynen av **Europols** mandat 2026 kommer man, på grundval av en utvärdering och konsekvensbedömning samt samråd med medlemsstaterna och berörda aktörer, även att överväga hur byråns operativa, analytiska och tekniska stödkapacitet kan stärkas för att möjliggöra ett effektivt operativt samarbete både internt och med partnerländer. Genom antagandet av den ändrade Europolförordningen om inrättande av Europeiska centrumet mot migrantsmuggling kommer Europol att ha en ännu starkare roll när det gäller att identifiera och störa kriminella nätverk som ligger bakom smuggling av migranter.

Eurojust håller på att bygga upp sin kapacitet att samarbeta med jurisdiktioner runt om i världen för att bättre kunna bekämpa organiserade kriminella grupper som är inblandade i smuggling av migranter och andra brott. De avtal om straffrättsligt samarbete som undertecknades 2025 med både Libanon och Egypten utgör ett gott exempel som kan följas med andra partnerländer.

För att dra största möjliga nytta av den övergripande strategin för migrationsdiplomati bör dessutom det **operativa stöd som EU:s byråer** kan erbjuda partnerländerna, i överensstämmelse med deras nuvarande eller framtida mandat, användas mer strategiskt.

För att erbjuda ett omfattande stödpaket åt partnerländerna och säkerställa ett sammanhållet engagemang från unionens sida bör EU:s byråer, i nära samarbete med kommissionen, samordna sin utåtriktade verksamhet till partnerländerna samt relaterade avtal och arbetsmetoder på ett bättre sätt. Främjande och stärkande av EU-byråernas operativa samarbete med de behöriga nationella myndigheterna bör integreras i de operativa åtgärderna och arbetet inom ramen för EU:s migrationsdiplomati.

8. SLUTSATS

Denna första europeiska strategi för asyl- och migrationshantering bekräftar EU:s beslutsamhet att bygga upp och införa ett ramverk för migration som är effektivt, rättighetsbaserat, rättvist och anpassningsbart och som infriar allmänhetens förväntningar på en väl förvaltd och framtidssäker politik. Strategin främjar ett motståndskraftigt och bestämt EU på världsarenan och kan fortfarande anpassas till den utveckling som äger rum i vår världsdelen och utanför den. Den fungerar som en kompass för EU:s insatser, med tydliga mål och prioriteringar för insatser, med strategiskt utnyttjande av tillgängliga resurser och operativt stöd.

En migrations- och asylpolitik som är rättvis och bestämd och håller fast vid de europeiska värdena utgör ett delat ansvar. Genomförandet av denna strategi kommer att kräva politiskt engagemang och nära samarbete mellan Europaparlamentet och rådet, medlemsstaterna, EU:s byråer, internationella partner och andra relevanta berörda parter. Kommissionen räknar med stöd från samtliga aktörer för att främja målen i denna strategi, tillsammans förhindra olaglig migration och förlust av liv genom farliga resor, skydda människor som flyr från krig och förföljelse och uppmuntra talanger att komma till EU för att stärka konkurrenskraften i våra ekonomier.